

2, 12. fg. KĪTH. 8, 9. भिन्नो रागः किसलयरुचामाद्यधूमोद्गमेन ad ÇĀK. 14. VARĀH. BRH. S. 12, 4. Spr. 2522 (zugleich *Gefallen*). कृत रुचश्च ज्ञान्बूनैः schön gemacht Çiç. 4, 66. — 3) Farbe: भृङ्ग रुचस्तवालकान् RAGH. 8, 52. ताम्ररुचा करुणा KUMĀRAS. 3, 65. MĀLAY. 47. KIR. 5, 45. VARĀH. BRH. S. 24, 18. शक्रकार्मुक 44, 25. स्मितपाटलाधर 0 Spr. 346. नीलात्पलदल 0 PRAB. 112, 10. BHĪG. P. 4, 7, 33. घन 0 5, 3. — 4) Aussehen; am Ende eines adj. comp.: सर्वे जनाः सुररुचः BHĪG. P. 10, 73, 24. KĀVJĀD. 2, 71. — 5) Gefallen an, Gutfinden, Verlangen nach H. an. MED. अग्निमिच्छ रुचा तम् VS. 11, 19. नानाबुद्धिरुचो लोके मनुष्यान् MBH. 13, 5907. Spr. 2522 (zugleich *Pracht*). — Vgl. अ०, अकृत०, अशीत० तनू०, तिगम०, दिवो०, निमेष०, नी०, पुरु०, पुत्र०, पुरो०, यथारुचम्, सुररुच्य.

रुच्य (von 1. रुच्य adj. *licht* VS. 31, 20. fg.)

रुचक (wie eben) UĠĠVAL. zu UṆĀDIS. 2, 37. 1) n. eine der fünf Arten von Knochen des menschlichen Leibes: die Zähne SUÇR. 1, 302, 4. 339, 14. 16. H. an. 3, 89. m. MED. k. 146. अघोरौष्ठ 0 und औष्ठ 0 dass.: दष्टाघोरौष्ठ रुचक adj. R. 4, 33, 40. उपाकर्मौष्ठ रुचक adj. von Viṣṇu in der Gestalt eines Ebers HARIV. 2233. 12366. NILAK. erklärt औष्ठ रुचक durch औष्ठस्य भूषणम्. — 2) n. ein best. Goldschmuck, = निष्क H. an. MED. ÇĀĪK. zu BRH. ĀR. UP. S. 29. SARVADARÇANAS. 151, 12. Hals schmuck (nach dem Comm.) DAÇAK. 91, 1 (रुचक gedr.). Ring (nach dem Comm.) in der Stelle मुचुरी मूले रुचकभूषणा VĀGBH. 25, 4. Pferdeschmuck, n. H. an. masc. MED. — 3) ein best. Glück bringender Stoff, n. = मङ्गलद्रव्य H. an., m. = माङ्गलद्रव्य MED. रुचकम् SUÇR. 2, 388, 17. रुचका रोचनास्तथा (रुचकं रोचनास्तथा ed. Bomb.; Citrone nach NILAK.) MBH. 7, 2931. रोचना रुचकश्चैव HARIV. 9384. रुचका रोचनाश्चैव R. GORR. 2, 12, 8. रुचकेन च भूषितम् BHĪG. P. 3, 23, 32. — 4) m. Bez. einer viereckigen Säule: समचतुर्भुजा (sc. स्तम्भः) रुचकः VARĀH. BRH. S. 53, 28. — 5) m. Bez. eines der fünf Wundermenschen, welche unter best. Constellationen geboren werden, VARĀH. BRH. S. 69, 2. 7. 28. 30. 37. — 6) n. Bez. eines Gebäudes, das von drei Seiten Terrassen hat und nur von der Nordseite geschlossen ist, VARĀH. BRH. S. 53, 35. — 7) N. pr. a) eines Berges VP. 169. BHĪG. P. 5, 16, 27. ÇĀTR. 1, 343. — b) eines Sohnes des Uçanas BHĪG. P. 9, 23, 33. — Die Lexicographen geben noch folgende Bedd.: Citrone, m. AK. 2, 4, 2, 59. MED. Ricinus communis, m. AK. 2, 4, 2, 31. n. H. an.; m. Tambe MED.; n. Kranz H. an. MED.; = सौवर्चल Sochalsatz und Nitron, Alkali AK. 2, 9, 48. 110. H. 943. H. an. MED. (= सौवर्चल und सर्जिकानार). HĀR. 155. 75 (= लवणा). HALĀJ. 2, 462; = रोचना und विडङ्ग H. an.; = प्रोत्कट H. an.; = उत्कट MED.; = स्वाधरस (?) ÇĀBDAR. im ÇKDR.; a sort of temple (s. u. 6.) WILSON nach ders. Aut.; vgl. COLEBR. und LOIS. zu AK. 2, 2, 10. Nach WILSON ohne Angabe einer Aut. noch adj. agreeable, pleasing; sharp, acrid; tonic, stomachic (n. a stomachic).

रुचा (wie eben) f. *Gefallen, Gutfinden*: तद्वि तस्मै न रुचामभ्युपैति das gefällt ihm nicht MBH. 3, 252. = दीप्ति, शोभा, इच्छा, शारिकाप्रभवाच् ÇĀBDAR. im ÇKDR.

रुचि (wie eben) UĠĠVAL. zu UṆĀDIS. 4, 119. 1) f. SIDDH. K. 247, b, 1 v. u. a) Licht, Glanz AK. 1, 1, 2, 35. 3, 4, 5, 30. H. 99. an. 2, 59. MED. k. 8. HALĀJ. 1, 38. VAIĠ. beim Schol. zu KIR. 10, 62 (lies कान्तिरुचोर्भासि). AV. 13, 2, 30. 17, 1, 21. रुचिर्यौ यथा HARIV. 7088. गौर्याः RĀĠA-TAR. 1, 29.

PRAB. 15, 7. (राज्ञः पुत्राः) रुच्या प्रोष्ठपदोपमाः R. 1, 19, 9. — b) Pracht, Schönheit H. an. MED. VAIĠ. त्वदानन 0 RAGH. 5, 67. ad ÇĀK. 19. — c) Farbe: धमरपत्ररुचौ मुदीर्घे केशे MĀRĪK. 149, 15. MBGH. 15. अस्मितोत्पलस्य Spr. 3825. 3937. VARĀH. LAGHŪ. 1, 6 in-Ind. St. 2, 278. Çiç. 9, 19. Git. 7, 24. BHĪSHĀP. 1. — d) Gefallen —, Geschmack an, Lust; Appetit AK. 3, 4, 5, 30. H. 393. H. c. 103. H. an. MED. HALĀJ. 4, 25. VAIĠ. तस्मिन्म इन्द्रो रुचिमा दधानु AV. 3, 13, 16. स्त्रीषु पुंसु भगो रुचिः 12, 1, 25. अद्वा च रुचिश्च 13, 4, 23. P. 1, 4, 33. VOP. 5, 15. यद्यत्र न रुचिः काचित् MBH. 3, 3601. न व्यञ्जने रुचिर्यस्य Spr. 3363. RĀĠA-TAR. 5, 1. BHĪG. P. 1, 5, 25. 12, 3, 27. MĀRK. P. 1, 33. PAÑĀR. 1, 8, 27. 30. SARVADARÇANAS. 31, 19. तस्मिँह्वद्व्यरुचिः adj. BHĪG. P. 1, 5, 27. आहं प्रति JĀĠN. 1, 218. प्रवास 0 Lust, Gefallen an Spr. 2956. वसुदेवकथा 0 BHĪG. P. 1, 2, 16. 4, 22, 23. स्वस्वभोज्य 0 10, 13, 10. SARVADARÇANAS. 118, 12. भक्तारुचि Widerwille gegen Speisen SUÇR. 1, 62, 3. mit infin. RAGH. 6, 33. तान्युद्यमृङ्गस्य महारसानि भृशं सुत्रपाणि रुचिं दडुर्हि so v. a. gefelen ihm MBH. 3, 10041. तस्याः — न स त्तितीशो रुचये वभव so v. a. gefel ihr nicht RAGH. 6, 44. रुचिमावहते सतां क्रियायै macht Lust zu VIKR. 48. रुच्या nach Gefallen, nach Belieben, nach Wunsch JĀĠN. 2, 96. Verz. d. Oxf. H. 200, a, 6 v. u. यः कश्चिदर्थो निञ्जातः स्वरुच्या तु परस्परम् JĀĠN. 2, 84. KULL. zu M. 3, 222. Häufig am Ende eines adj. comp.: सत्यधर्म 0 Gefallen findend an R. 3, 46, 4. अघर्म 0 MBH. 1, 4341. 3, 487. 8489. BHĪG. P. 11, 7, 5. द्वाड 0 MBH. 3, 13043. PAÑĀT. 91, 18. प्रतिग्रह 0 M. 4, 190. JĀĠN. 1, 112. MBH. 14, 2781. 15, 198. HARIV. 3108. 4848. 12355. R. 2, 1, 13. 5, 3, 72. 30, 3. Spr. 772. 954. 1069. 1553. 3159. MĀLATIM. 84, 14. VARĀH. BRH. S. 2, 9. 12, 11. 17, 3. 19, 5. मौस 0 begierig nach HIT. 19, 19. भिन्नरुचिर्हि लोकः so v. a. Jeder hat seinen eigenen Geschmack RAGH. 6, 30. MĀLAY. 4. अनन्य 0 für nichts Anderes Sinn habend 54. निषिद्धिरुचि H 859. स्व 0 adj. seiner Lust fröhrend MĀRK. P. 65, 5. — e) Bez. einer Art von Umarmung: तद्वत्तपं यथा । नायिकाया नायकस्य संमुखे ज्ञान्वोरुपर्युपविश्य वत्तसि वक्तो दत्त्वा यद्वस्थानम् । इति कामशास्त्रम् । ÇKDR. — f) eine Art gelbes Pigment, = गोरौचना RĀĠAN. im ÇKDR. — g) N. pr. α) einer Apsaras MBH. 13, 1424. — β) der Gattin Devaçarman's MBH. 13, 2263. fgg. — 2) m. N. pr. a) eines Praçāpati, Gatten der Ākūti und Vaters Jāgña's oder Sujāgña's (einer Manifestation Viṣṇu's) und des Manu Raukja VP. 49, N. 2. 54. BHĪG. P. 1, 3, 12. 2, 7, 2. 3, 12, 55. 21, 5. 4, 1. 2. fgg. Verz. d. Oxf. H. 48, a, 16. MĀRK. P. 50, 16. 93, 1. fgg. — b) eines Sohnes des Viçvāmītra MBH. 13, 251 (ऋषिर्जनः st. रुचिर्जनः ed. Bomb.). — c) eines Fürsten VP. 462, N. 11. — 3) adj. = रुचिर gefällig, reizend: देश R. 3, 21, 7. — Vgl. अ०, उक्त 0, दृढ 0, धर्म 0, निर्वाण 0, पीयूष 0, प्रदान 0, भक्त 0, भद्र 0, भा 0, यज्ञ 0, यथा 0 (auch JĀĠN. 2, 55. KULL. zu M. 3, 222), वर 0, वसु 0, विश्व 0, सु 0.

रुचिकर 1) adj. Lust machend, das Verlangen erregend KIR. 10, 62. Appetit erregend SUÇR. 1, 185, 13. 209, 10. — 2) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 212, b, No. 502. HALL 206.

रुचित 1) partic. adj. s. u. 1. रुच्य. — 2) f. आ ein best. Metrum WILSON; fehlerhaft für रुचिरा.

रुचितवत् adj. den Begriff des रुचित (die Wurzel रुच्य) enthaltend AIT. BR. 1, 21.